

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4753/2565

นาย ธ. โจทก์ นาย น. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.พ. มาตรา 50, ป.วิ.พ. มาตรา 345

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยนำเงินมาวางเพื่อบรรเทาผลร้ายให้โจทก์ ศาลมีหน้าที่ต้องแจ้งให้โจทก์ทราบว่า มีเงินมาวางไว้ที่ศาลเพื่อให้โจทก์มารับไป เมื่อมีการแจ้งให้โจทก์ทราบแล้ว หากโจทก์ไม่มารับเงินไปภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ทราบว่ามีเงินวางเงิน ค้างจ่ายจำนวนดังกล่าวจึงตกเป็นของแผ่นดินตาม ป.วิ.พ. มาตรา 345 คดีนี้จำเลยนำเงินมาวางศาลเพื่อบรรเทาผลร้ายให้โจทก์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2558 ศาลชั้นต้นได้แจ้งให้โจทก์ทราบในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลในวันที่ 3 สิงหาคม 2559 ว่า จำเลยนำเงินมาวางศาลและให้โจทก์ติดต่อรับเงิน แม้โจทก์ไม่ลงชื่อในรายงานกระบวนการพิจารณา แต่ศาลชั้นต้นได้จัดแจ้งเหตุที่โจทก์ไม่ลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 50 (2) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 แล้ว ทั้งต่อมาเมื่อโจทก์ยื่นอุทธรณ์โจทก์ก็ระบุในอุทธรณ์ว่าจำเลยนำเงินมาวางศาล 5,000 บาท ต้องถือว่าโจทก์ทราบว่าจำเลยนำเงินมาวางศาล และโจทก์มีสิทธิขอรับเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2559 แล้ว การที่ศาลชั้นต้นมีหนังสือแจ้งให้โจทก์มารับเงินที่จำเลยวางไว้ที่ศาลในภายหลังเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 อีก ไม่ทำให้วันที่โจทก์ทราบว่าจำเลยนำเงินมาวางศาลและโจทก์มีสิทธิขอรับเงินดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป เงินที่จำเลยนำมาวางศาลและโจทก์ยังไม่มาขอรับ จึงเป็นเงินค้างจ่าย ดังนั้น การที่โจทก์มายื่นคำร้องขอรับเงิน เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งเกินกำหนดห้าปี นับแต่วันที่โจทก์ทราบว่ามีการวางเงิน เงินค้างจ่ายดังกล่าวจึงตกเป็นของแผ่นดินแล้ว และโจทก์เป็นอันสิ้นสิทธิที่จะขอรับไป

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295, 288 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 65, 67 ศาลชั้นต้นได้สำนวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษากลับเป็นว่า คดีมีมูล ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาและมีคำสั่งตามรูปคดี จำเลยให้การรับสารภาพ และวันที่ 16 ธันวาคม 2558 จำเลยนำเงิน 5,000 บาท มาวางศาลเพื่อชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 จำคุก 1 ปี และปรับ 4,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน และปรับ 2,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 โจทก์อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์จัดทำอุทธรณ์มาใหม่ภายใน 7 วัน แต่โจทก์ยืนยันที่จะไม่จัดทำอุทธรณ์ฉบับใหม่ จึงไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ โจทก์อุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 8 มีคำสั่งให้ยกคำร้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งให้ยกคำร้อง โดยศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งให้คู่ความทราบ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2560 ต่อมาวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 โจทก์ยื่นคำร้องขอรับเงินที่จำเลยนำมาวางศาล 5,000 บาท ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิรับเงิน 5,000 บาท ที่จำเลยนำมาวางศาลเพื่อชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า เมื่อจำเลยนำเงินมาวางเพื่อบรรเทาผลร้ายให้โจทก์ที่ศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องแจ้งให้โจทก์ทราบว่ามีเงินมาวางไว้ที่ศาลเพื่อให้โจทก์มารับไป เมื่อมีการดำเนินการแจ้งให้โจทก์ทราบแล้ว หากโจทก์ไม่มารับเงินไปภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ทราบว่ามี การวางเงิน เงินค้ำจ่ายจำนวนดังกล่าวจึงตกเป็นของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 345 คดีนี้จำเลยนำเงินมาวางศาลเพื่อบรรเทาผลร้ายให้โจทก์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2558 ศาลชั้นต้นได้แจ้งให้โจทก์ทราบในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลในวันที่ 3 สิงหาคม 2559 ว่าจำเลยนำเงินมาวางศาลและให้โจทก์ติดต่อรับเงิน แม้โจทก์ไม่ลงชื่อในรายงานกระบวนการพิจารณา แต่ศาลชั้นต้นได้จัดแจ้งเหตุที่โจทก์ไม่ลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 50 (2) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 แล้ว ทั้งต่อมาเมื่อโจทก์ยื่นอุทธรณ์ โจทก์ก็ระบุในอุทธรณ์ว่าจำเลยนำเงินมาวางศาล 5,000 บาท ตามอุทธรณ์ของโจทก์ ลงวันที่ 2 กันยายน 2559 ในสำนวน ต้องถือว่าโจทก์ทราบจำเลยนำเงินมาวางศาล และโจทก์มีสิทธิขอรับเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2559 แล้ว การที่ศาลชั้นต้นมีหนังสือแจ้งให้โจทก์มารับเงินที่จำเลยวางไว้ที่ศาลในภายหลังเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 อีก ไม่ทำให้วันที่โจทก์ทราบจำเลยนำเงินมาวางศาลและโจทก์มีสิทธิขอรับเงินดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป เงินที่จำเลยนำมาวางศาลและโจทก์ยังไม่มาขอรับ จึงเป็นเงินค้ำจ่าย ดังนั้น การที่โจทก์มายื่นคำร้องขอรับเงินเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งเกินกำหนดห้าปีนับแต่วันที่โจทก์ทราบว่ามี การวางเงิน เงินค้ำจ่ายดังกล่าวจึงตกเป็นของแผ่นดินแล้ว และโจทก์เป็นอันสิ้นสิทธิที่จะขอรับไป ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณายกคำร้องของโจทก์มานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ประยูร ณ ระนอง · เสกสิทธิ์ สุขใจ · โสภณ โรจน์อนนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4753/2565>